

Antwoord op de lezersbrief in MO*5 (Mondiaal Magazine) behorend bij Knack van 25/06/2003-06-25
LARIAM EN MALARIA Een reactie

“Zomer, zon en... malaria.

Je gaat naar het Tropisch Instituut van Antwerpen, want je vertrekt op reis naar een risicogebied. Je krijgt een voorschrift voor Lariam. Je betaalt 50 euro of meer. Tolerantietest of informatief gesprek? Vergeet het maar. Je moet Lariam preventief nemen, dus de resistentie van de mug tegen het medicament verhoogt. Het volk ter plaatse wordt meer weerloos. Een voorstel: als je op reis gaat naar tropische landen, neem dan Arinate. Een doosje met 6 tabletten van 100 mg kost 3 euro. I.V.”

Beste Redactie :

Arinate® (artesunaat, een artemisinine-derivaat – afkomstig van de chinese plant *Artemisia annua*) wordt weliswaar in België aangemaakt, maar is niet als geneesmiddel geregistreerd in België en kan dus niet voorgeschreven worden, het is gewoon niet te krijgen in de apotheek.

Nergens is er één officiële noch officieuze richtlijn die het gebruik ervan als **preventie** voor malaria aangeeft. Dit wordt door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) dus helemaal niet aangeraden, en dit waardevol medicijn wordt voorbehouden voor behandeling in ‘resource-poor settings’, in de regel in combinatie met een ander type malariageneesmiddel.

Het enige artemisine-preparaat dat momenteel op Europees niveau goedgekeurd en geregistreerd is, Riamet®, bevat conform met deze richtlijn naast artemisine ook lumefantrine. Het kost trouwens evengoed rond de 50 Euro wanneer het op de markt zal komen.

De reiziger die in Afrika malaria ontwikkelt kan voor **de behandeling** dit middel gebruiken, of kan zeker ook een artemisine-derivaat gebruiken indien het *ter plaatse* op betrouwbare manier kan aangeschaft worden – en dan zijn er verschillende preparaten mogelijk (zie op de website van het ITG : www.reisgeneeskunde.be, kies “malariabehandeling in geval van nood” – laatste paragraaf).

Gelukkig is er nog geen resistentie beschreven tegen artemisine (maar de behandeling volgens standaardschema van 5 volle dagen mislukt wel 1 keer op de 20).

De resistentie tegen andere malariamiddelen is verder niet het gevolg van het regelmatig preventief gebruik ervan door reizigers of expatriates. In de gebieden waar de resistentie zich wel heeft kunnen uitbreiden (en die zijn nog zeer beperkt voor Lariam®), is dit veeleer het gevolg van onvoldoende therapeutische dosering bij de behandeling bij de lokale bevolking. Dit is mede het gevolg van het schrijnend gebrek aan goede, toegankelijke gezondheidszorg in ontwikkelingslanden en aan investeringen in het onderzoek naar tropische ziekten. Met haar beperkte middelen tracht het ITG niet alleen voor de Belgische reiziger te zorgen, maar ook - en vooral - van op het terrein, en samen met gezondheidsdiensten en wetenschappers in het Zuiden, deze dubbele ongelijkheid weg te werken.

Op de hoger genoemde website vindt men trouwens de steeds meegegeven basisbrochure “gezond op reis”, die een hele pagina wijdt aan de juiste manier van opstarten en uittesten (tolerantietest) van Lariam®. Dit systeem is standaard sinds verschillende jaren; het ITG, en andere reisklinieken in België, passen deze methode wel degelijk systematisch bij alle gebruikers toe.

Fons Van Gompel en Filip Moerman, Instituut voor Tropische Geneeskunde, Antwerpen